

F-gasförordningen, stopp för anläggningar årsskiftet 2019/20!

Lagen innebär att kyl- eller fryssystem med R404A och R507A*, de vanligaste köldmedier i butik, inte får underhållas eller repareras efter årsskiftet 2019/20. Priset på R404A har redan skjutit i höjden, pga kvotsystemet, och det finns risk för köldmediebrist innan 2020.

Så här börjar du:

- Kolla om du använder köldmedium R404A eller R507A i din butik.
- Är systemet tätt eller behöver du fylla på med köldmedium ofta? (Är det tätt kanske du kan vänta med investeringarna). Läcksök ofta, så länge R404A finns kvar i anläggningen, börja omgående!
- Fundera på om det blir kritiskt om kyl/frysanläggningen står still några dagar? Eftersom det är brist på kyltekniker, så kan det dröja innan de har tid att komma.

Långsiktigt tillåtna köldmedium är t.ex. koldioxid (CO₂, R744) och propan (R290). Det finns bra tekniska lösningar med båda, men butikens kyl- eller fryssystem kommer behöva byggas om, antagligen i större omfattning.

Gör plan för utfasning av R404A och R507A. Vid haveri eller köldmedieläckage riskeras kylan i kyl-frysanläggningen. Tänk på att det kan ta tid innan en kyltekniker finns på plats.

Tekniska lösningar

För mindre butiker är den billigaste och enklaste lösningen diskar med egna kylsystem, t.ex. plug-in. De kan införas successivt, men ska kopplas till vattensystem för att få bort värmen ur butiken. Vattensystemet gör också att värmen kan återvinnas och värma butiken (via värmepump) under vintern, så ingen eller väldigt lite värme behöver köpas. Om butiken har köldbärarsystem, t.ex. ett pumpat glykolsystem, ger detta stor frihet att byta till t.ex. koldioxid eller propan i maskinrummet.

Energiåtgärder

- Dörr- eller lockförsedda kyl- eller frysdiskar skall alltid väljas vid byte av diskar, de sparar energi och förbättrar komforten för kunderna!
- Håll alltid så låg temperatur som möjligt på kylmaskinens varma sida (kondensering), låt den följa utomhustemperaturen. Håll alltid så hög temperatur som möjligt på kylmaskinens kalla sida (förångning). Det ger bättre effektivitet i kompressorn, d.v.s. kylmaskinen behöver inte jobba lika hårt.
- Frekvensstyr alla nya kompressorer, pumpar och fläktar.
- Installera övervakning av kylanläggningen som larmar för slitna kylkomponenter och oekonomisk drift för att undvika stillestånd. Detta kan spara mycket pengar i långa loppet.

* Gäller även andra köldmedium, se alltomfgas.se för mer information

Att livsmedel hanteras korrekt är viktigt för oss. Livsmedelsbutiker använder en stor mängd elenergi. Vi har visat att kylanläggningen kan spara 50 % eller mer. Nätverket BELIVS uppgift är att skynda på utvecklingen mot energieffektivare livsmedelslokaler.

BELIVS är ett nätverk där bland annat ICA, COOP, Axfood och Bergendahl är medlemmar. Belivs drivs med medel från Energimyndigheten.

Målet för BELIVS är att sprida kunskap om energieffektiva system och produkter för att underlätta arbetet med energieffektiviseringsåtgärder.

Vill du veta mer om BELIVS?

Läs mer på www.belivs.se eller maila pia.tiljander@ri.se